

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

91melif
czel. W. Kopciwiewe

Tajne Org.
Hojsk.
TOW
OPOCZNO

++

JANAS Feliksa Janina

3744/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 3744/ WSK
JANAS Feliksa Janina

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 — relacja właściwa

I/2 — dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓

I/3 — inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 — dot. rodziny relatora —

III/2 — dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 — dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — Inne... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

I/2 Dokumenty

- Legitymacja Związku Emerytów, Kielce 1973, ups, rkp, kopia,
v-1, s-1

1/2/1

Legitymacja

Nr 029157

[Signature]
(własnoręczny podpis)

Nr rejestr. Oddz.

Nr kartoteki _____

Nazwisko Janas

Imię Felicja - Janina

Data urodz. 16-V-1907r.

Adres Opoczno, Sobieskiego 2

Data przyznania i Nr renty smig.

Data i Nr orzeczn. KIZ-u 31.12.1972

Grupa inwalidzka _____

Data wstap. do ZK _____

Data wystawienia leg. _____

II Materiały uzupełniające relację

- W. „Kopce” Kopeckiewicz Feliksa Janina Janas, „Natemel” 2003/53,
kopia, k.1, s.1 (+ 2 kopie)

NATANAEL

GAZETKA PARAFIALNA PARAFII ŚW. BARTŁOMIEJA W OPOCZNI

Nr 53 Rok V

Listopad 2003

W numerze:

Adwent
str. 2

Dzieci dla Papieża
Ideały współczesności
Biskup wśród rodzin
str. 3

Z życia parafii
str. 4 i 5

W opoczyńskim stylu
str. 6

Ideały współczesności cd.
str. 7

“Felunia”
str. 8

Natanael nastolatków...
str. 9

Bartek
str. 10

Ogłoszenia
str. 11

Krzyżówka
str. 12

“Pan Jezus już się zbliża
i puka...”

Feliksa Janina Janas

Żołnierz NOW i NSZ o pseudonimie Felunia

Była córką Feliksa i Marii de domo Zaręba. Urodziła się w dniu 16.05.1907 r. W Opocznie

Akt urodzenia sporządzono w dniu 19.05.1907 r. W Parafii Farnej św. Bartłomieja w Opocznie przez ks. Jana Dąbrowskiego. Świadcami byli: Franciszek Poprzęcki - organista, Wojciech Osiński - kościelny. Rodzicami chrzestnymi byli Stefan i Irena Janasowie. Stefan Janas znany działacz socjalistyczny i brat ojca Feliksy J. Janasówny. W Opocznie istnieje ulica nazwana jego imieniem. Zginął bowiem w 1920 r. Walcząc z Bolszewikami. Wiele dobra uczył w Opocznie.

Feliksa Janina Janasówna (tak była nazywana do końca życia) zmarła w dniu 26.04.1991 r. w Opocznie. Pochowana w grobie rodzinnym na terenie cmentarza św. Marii Magdaleny (w pobliżu "Kościołka").

Ojciec Feliksy J. Janasówny był "narodowcem". Natomiast jego brat Stefan Janas był "socjalistą". Kończył średnią szkołę w Tomaszowie Mazowieckim (w bieżącym roku obchodzi setną rocznicę powstania). Tam zetknął się z Proletariatem I i II i tę działalność przeniósł na grunt opoczyński.

Dom Janasów w Opocznie przy ul. Sobieskiego 2 był znany ze swojego patriotyzmu. Dawniej ta ulica zwała się Długa. W tym domu 1882-1885 r. Mieszkał brat Gabrieli Zapolskiej pracujący przy budowie kolei w Opocznie. Pisarka odwiedzała często swojego brata w Opocznie. Stąd wyjechała do Piotrkowa Trybunalskiego, gdzie usiłowała popełnić samobójstwo.

Jednak uratowano ją.

Dom Janasów z radością powitał Austriaków wracających do Opoczna, z którymi przyszedli Legioniści oraz Polacy służący w tej armii. Poczęto usuwać ślady długoletniego zaboru i rusyfikacji. Zorganizowano w "Kamienicy Kunkela" polską średnią szkołę zwaną "Preperandą", usunięto z urzędów język rosyjski i wprowadzono polski. Najdłuższą mową rosyjską w piśmie posługiwała się Fara św. Bartłomieja w Opocznie. Pomagano organizować "Legiony". Uczestniczyli w Tajnej Organizacji Wojskowej, którą założył Stefan Janas. W dniu 1.11.1918. przystąpiono do rozbrajania żołnierzy austriackim (Czesi) i pomagano organizować nowe życie w niepodległej Ojczyźnie.

W 1920 r. pracowano na rzecz prowadzenia wojny obronnej z Bolszewikami. Dawano datki na Ołtarz Ojczyzny. Janasowie w "Kamienicy Kunkela" u zbiegu ul. 17-go stycznia i Szewskiej zorganizowali "Dom Sierot".

Z chwila odzyskania niepodległości do Opoczna przyjeżdżali z Galicji specjaliści wysłannicy, którzy w

oparciu o "Dom Janasów" i "Dom Kunklów" organizow Towarzystwo Gimnastyczne Szkół oraz Związ Harcerstwa Polskiego.

W takiej atmosferze wyrastała "Felunia Janasów" jak ją nazywano do końca jej życia.

Rodzina prowadziła bujne życie towarzyskie religijne. Felunia wraz z siostrami cudownie śpiewała chórze kościelnym. Urządzała bale i loterie charytatywne rzecz biedoty opoczyńskiej. Pomagała wydatnie w tym Maria Biernacka (zmarła po wojnie w domu starców Białaczowie), która była rodzona siostrą prof. dra Edmuna Faustyna Biernackiego (patrona naszego szpitala)

Rok 1920 był trudny i trwożny, gdyż Bolszew zagrażała niepodległemu bytu naszego Państwa. Pr Opoczno ciągnęły transporty wojskowe na linię front Koło Polek, do którego zgłosiła swój akces Felunia, w par przy stacji kolejowej w Opocznie wybudowa pomieszczenie specjalne z kuchnią i przygotowywa posiłki dla jadących na front żołnierzy. Aktywnie w t uczestniczyła i Felunia. Udzielała się w "Sokole" oraz ZHP, jak również w Polskim Czerwonym Krzy. Pracowała przy urządzaniu bali charytatywnych, loterii rzecz ubogich, szkoły itp. Działał też na rzecz Ochotnic Straży Pożarnej w Opocznie.

W czasie okupacji niemieckiej "Dom Janasów" i zaciszem, gdzie mieściły się placówki organiza konspiracyjnych, które ustawicznie zmieniały swoje naz jak: SZP, ZWZ, AK, NSZ, a po wojnie WIN.

Tutaj też w latach II Wojny Światowej prowadzi oświatę konspiracyjną nazwaną "Tajną Oświatą".

W swoim domu przy ul. Sobieskiego nr 2 Janasow posiadali sklep metalowy o różnej branży. Była też amunicja, która poszła do Oddziału mjra Hubala. Skl prowadziła Felunia. Po wojnie też prowadziła ale Pl upaństwowiło tę działalność handlową. Sklep przeję Powszechna Spółdzielnia Spożywców "Społem" Opocznie. Mając w pamięci zasługi "Domu Janasów Felunia otrzymała pracę w biurze tejże spółdzielni ja pracownica biurowa, gdzie doczekała emerytury. Ż samotnie. Odwiedzali ją również "Przyjacioły". Do mog odprowadziło ją Stare Opoczno wraz z Ochotniczą Str Pożarną. I dla mnie to ziemskie rozstanie z Felunią b trudne. Ilekroć jestem na cmentarzu św. Marii Magdale to zawsze zatrzymuję się przy jej ostatniej przyst ziemskiej, aby w szczególny sposób polecać miłosierd Bożemu duszę Jej i Jej bliskich. Będąc przy grobie dozn wrażenia, iż słysze jeszcze Jej śpiew na chórze w Farze : Bartłomieja. O Boże, pełen miłosierdzia przyjmij Felu do swojej chwały !

Opracował: por. Lot. Włodzimierz "Koper" Koperkiewicz

Muzeum Regionalne
Plac Zamkowy 1
26-300 Opoczno
woj. łódzkie

F e l i k s a J a n i n a J A N A S

/1907-1991 /

Była córką Feliksa i Marii de domo Zaręba. Urodziła się w dniu 16.05.1907 r. w Opocznie.

Akt urodzenia nr 149/1907 USC Opoczno sporządzony w dniu 19.05.1907 r. w karcie Farnej św. Bartłomieja w Opocznie przez ks. Jana Dąbrowskiego.

Świadkami byli: Franciszek Poprzęcki - organista zam. Opoczno

Rodzicami chrzestnymi byli: Wojciech Osipiński - kościelny zam. Opoczno
Stefan Janas zam. Opoczno
Irena Janas zam. Opoczno

Stefan Janas znany działacz socjalistyczny i brat ojca Feliksi J. Janasówny. w Opocznie istnieje ulica jego imieniem. Zginął bowiem w 1920 r. walcząc z Bolszewikami. Wiele dobra uczył w Opocznie.

Feliksa Janina Janasówna / tak była nazywana do końca życia / zmarła w dniu 26.04.1991 r. w Opocznie. Pochowana w grobie rodzinnym na terenie cmentarza św. Marii Magdaleny / w pobliżu "Kościołka" /.

Akt zgonu nr 137/1991 r. USC Opoczno. Zgon zgłosiła Anastazja Gruszczyńska-Zalewska zam. Opoczno.

Ojciec Feliksi J. Janusówny był "narodowcem". Natomiast jego brat Stefan Janas był "socjalistą". Kończył średnią szkołę w Tomaszowie Maz. / w br. obchodził swoje istnienie / i tam zetknął się z Proletariatem I i II i tę tę działalność przebił na grunt opoczyński.

Dom Janasów w Opocznie przy ul. Sobieskiego 2 był znany ze swojego patriotyzmu. Dawniej ta ul. zwała się "Długa nr 2". W tym domu w l. 1882-1885 mieszkał brat Gabrieli Zapolskiej pracujący przy budowie Kolei przez Opoczno. Pisarka odwiedzała często bowiem swojego brata w Opocznie. Stąd wyjechała do Piotrkowa Tyrb., gdzie usiłowała położyć samobójstwo. Jednak uratowano ją.

Dom Janasów z radością powitał wkraczających Austriaków do Opoczna, z którymi przyszli Legioniści oraz Polacy służyący w tej armii. Poczęto usuwać ślady długoletniego zaboru i rusyfikacji. Zorganizowano w "Kamienicy Kunkela" polską średnią szkołę zwaną "Preperandą", usunięto z urzędów język rosyjski i wprowadzono polski. Najdłużej mową rosyjską w piśmie posługiwała się Fara św. Bartłomieja w Opocznie. Pomagano organizować "Legiony". Uczestniczyli w Tajnej Organizacji Wojskowej, którą założył Stefan Janas. W dniu 1.11.1918r. przystąpiono do rozbijania żołnierzy austriackich / Czesi / i pomagano organizować nowe życie w niepodległej Ojczyźnie.

W 1920 r. pracowano na rzecz prowadzenie wojny obronnej z Bolszewikami. Dawano datki na Ołtarz Ojczyzny.

OPIEKUN MIEJSC PAMIĘCI NARODOWEJ

Włodzimierz Koper - Koperkiewicz
por. lot. Włodzimierz "Koper" Koperkiewicz

Ld2.4028 / WSK-412 / 03

Janasowie w "Kamienicy Kunkela" u zbiegu ul. 17-go Stycznia i Szewskiej zorganizowali "Dom Sierot".

Z chwilą odzyskania niepodległości do Opoczna przyjeżdżali z "Galicji" specjaliści wysłannicy, którzy w oparciu o "Dom Janasów" i "Dom Kunklów" zorganizowali Towarzystwo Gimnastyczne Sokół oraz Związek Harcerstwa Polskiego.

W takiej atmosferze wyrastała "Felunia Janasówna" tak ją nazywano do końca jej życia.

Rodzina prowadziła bujne życie towarzyskie i religijne. "Felunia" wraz z siostrami cudownie śpiewała w chórze kościelnym. Urządzała bale i loterie charytatywne na rzecz biedoty opoczyńskiej. Pomagała wydatnie w tym śp. Maria Biernacka/zmarła po wojnie w "Domu Starców w Białaczowie", która była rodzoną siostrą prof. dra Edmunda Faustyna Biernackiego/Patrona naszego szpitala./

Rok 1920 r. był trudny i trwożny, gdyż Bolszewia zagrażała niepodległemu bytu naszego Państwa. Przez Opoczno ciągnęły transporty wojskowe na linię frontu. Koło Polek, do którego zgłosiła swój akces "Felunia" w "Parku" przy stacji kolejowej w Opocznie wybudowało pomieszczenie specjalne z kuchnią i przygotowywano posiłki dla jadących na front żołnierzy. Aktywnie w tym uczestniczyła i "Felunia". Udzielała się w "Sokole" oraz w ZHP, jak również i Polskim Czerwonym Krzyżu. Pracowała przy urządzaniu bali charytawnych, loterii na rzecz ubogich, szkoły itp. Była też aktywna na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Opocznie.

W czasie okupacji niemieckiej "Dom Janasów" był zaciszem, gdzie mieszczyły się placówki organizacji konspiracyjnych, które ustawicznie zmieniały swoje nazwy jak: SZP, ZWZ, AK. NOW, AK. NSZ, a po wojnie "WIN".

Tutaj też w latach II Wojny Światowej prowadzono oświatę konspiracyjną nazwaną "Tajną Oświatą".

W swoim domu przy ul. Sobieskiego nr 2 Janasowie posiadali sklep metalowa o różnej branży. Była też i amunicja, która poszła do Oddziału mjr "Hubala". Sklep prowadziła "Felunia". Po wojnie też prowadziła, ale PRL upaństwowiło tę działalność handlową. Sklep przejęła Powszechna Spółdzielnia Spożywców "Społem" w Opocznie. Mając w pamięci zasługi "Domu Janasów" "Felunia" otrzymała pracę w biurze tejże Sp-ni jako siła biurowa, gdzie doczekała się emerytury. Żyła samotnie. Odwiedzali ją również "Przyjacioły".

Do mogiły odprowadziło ją Stare Opoczno wraz z Ochotniczą Strażą Pożarną. I dla mnie to ziemskie rozstanie się z "Felunią" było trudne i ciężkie.

Ileż jestem na terenie cmentarza św. Marii Magdaleny, to zawsze zatrzymuję się przy jej ostatniej przystani ziemskiej, aby w szczególny sposób polecać miłosiedziowi Bożemu Jej duszę i Jej bliskich. Będąc przy grobie doznaję wrażenia, iż słyszę jeszcze Jej śpiew na chórze w Farze św. Bartłomieja. O Boże, pełen miłosierdzia przyjmij "Felunię" do swojej chwały!

Opracował: por. lot. Włodzimierz "Koper" - Koperkiewicz   dnia 24.09.2003 r.

Muzeum Regionalne
Plac Zamkowy 1
26-300 Opoczno
woj. łódzkie

F e l i k s a   J a n i n a   J A N A S

/1907-1991 /

Była córką Feliksa i Marii de domo Zaręba. Urodziła się w dniu 16.05.1907 r. w Opocznie.

Akt urodzenia nr 149/1907 USC Opoczno sporządzony w dniu 19.05.1907 r. w Parafii Farnej św. Bartłomieja w Opocznie przez ks. Jana Dąbrowskiego.

Świadcami byli: Franciszek Poprzęcki - organista zam. Opoczno

Rodzicami chrześnymi byli: Wojciech Osipiński - kościelny
Stefan Janas zam. Opoczno
Irena Janas zam. Opoczno

Stefan Janas znany działacz socjalistyczny i brat ojca Feliksi J. Janasówny. w Opocznie istnieje ulica jego imieniem. Zginął bowiem w 1920 r. walcząc z Bolszewikami. Wiele dobra uczył w Opocznie.

Feliksa Janina Janasówna / tak była nazywana do końca życia / zmarła w dniu 26.04.1991 r. w Opocznie. Pochowana w grobie rodzinnym na terenie cmentarza św. Marii Magdaleny / w pobliżu "Kościółka" /.

Akt zgonu nr 137/1991 r. USC Opoczno. Zgon zgłosiła Anastazja Gruszczyńska Lewska zam. Opoczno.

Ojciec Feliksi J. Janusówny był "narodowcem". Natomiast jego brat Stefan Janas był "socjalistą". Kończył średnią szkołę w Tomaszowie Maz. / w br. obchodził swoje istnienie / i tam zetknął się z Proletariatem I i II i tę tę działalność przebił na grunt opoczyński.

Dom Janasów w Opocznie przy ul. Sobieskiego 2 był znany ze swojego patriotyzmu. Dawniej ta ul. zwała się "Długa nr 2". W tym domu w l. 1882-1885 mieszkał brat Gabrieli Zapolskiej pracujący przy budowie Kolei przez Opoczno. Pisarka odwiedzała często bowiem swojego brata w Opocznie. Stąd wyjechała do Piotrkowa Tyrb., gdzie usiłowała poenić samobójstwo. Jednak uratowano ją.

Dom Janasów z radością powitał wkraczających Austriaków do Opoczna, z którymi przyszli Legioniści oraz Polacy służący w tej armii. Poczęto usuwać ślady długoletniego zaboru i rusyfikacji. Zorganizowano w "Kamienicy Kunkela" polską średnią szkołę zwaną "Preperandą", usunięto z urzędów język rosyjski i wprowadzono polski. Najdłuższą mową rosyjską w piśmie posługiwała się Fara św. Bartłomieja w Opocznie. Pomagano organizować "Legiony". Uczestniczyli w Tajnej Organizacji Wojskowej, którą założył Stefan Janas. W dniu 1.11.1918r. przystąpiono do rozbijania żołnierzy austriackich / Czesi / i pomagano organizować nowe życie w niepełnej Ojczyźnie.

W 1920 r. pracowano na rzecz prowadzenie wojny obronnej z Bolszewikami. Dawano datki na Ołtarz Ojczyzny.

OPIEKUN MIEJSC PAMIĘCI NARODOWEJ

Włodzimierz v Wopel v Wopelkiewicz
por. lot. Włodzimierz "Koper" Koperkiewicz

Janasowie w "Kamienicy Kunkela" u zbiegu ul. 17-go Stycznia i Szewskiej zorganizowali "Dom Sierot".

Z chwilą odzyskania niepodległości do Opoczna przyjeżdżali z "Galicji" specjaliści wysłannicy, którzy w oparciu o "Dom Janasów" i "Dom Kunklów" zorganizowali Towarzystwo Gimnastyczne Sokół oraz Związek Harcerstwa Polskiego.

W takiej atmosferze wyrastała "Felunia Janasówna" tak ją nazywano do końca jej życia.

Rodzina prowadziła bujne życie towarzyskie i religijne. "Felunia" wraz z siostrami cudownie śpiewała w chórze kościelnym. Urządzała bale i loterie charytatywne na rzecz biedoty opoczyńskiej. Pomagała wydatnie w tym śp. Maria Biernacka/zmarła po wojnie w "Domu Starców w Białaczkowie", która była rodzoną siostrą prof. dra Edmunda Faustyna Biernackiego/Patrona naszego szpitala./

Rok 1920 r. był trudny i trwożny, gdyż Bolszewia zagrażała niepodległemu bytu naszego Państwa. Przez Opoczno ciągnęły transporty wojskowe na linię frontu. Koło Polek, do którego zgłosiła swój akces "Felunia" w "Parku" przy stacji kolejowej w Opocznie wybudowało pomieszczenie specjalne z kuchnią i przygotowywano posiłki dla jadących na front żołnierzy. Aktywnie w tym uczestniczyła i "Felunia". Udzielała się w "Sokole" oraz w ZHP, jak również i Polskim Czerwonym Krzyżu. Pracowała przy urządzaniu bali charytawnych, loterii na rzecz ubogich, szkoły itp. Była też aktywna na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Opocznie.

W czasie okupacji niemieckiej "Dom Janasów" był zaciszem, gdzie mieszczyły się placówki organizacji konspiracyjnych, które ustawicznie zmieniały swoje nazwy jak: SZP, ZWZ, AK, NOW, AK, NSZ, a po wojnie "WIN".

Tutaj też w latach II Wojny Światowej prowadzono oświatę konspiracyjną nazwaną "Tajną Oświatą".

W swoim domu przy ul. Sobieskiego nr 2 Janasowie posiadali sklep metalowa o różnej branży. Była też i amunicja, która poszła do Oddziału mjr "Hubala". Sklep prowadziła "Felunia". Po wojnie też prowadziła, ale PRL upaństwowiło tę działalność handlową. Sklep przejęła Powszechna Spółdzielnia Spożyców "Społem" w Opocznie. Mając w pamięci zasługi "Domu Janasów" Felunia otrzymała pracę w biurze tejże Sp-ni jako siła biurowa, gdzie doczekała się emerytury. Żyła samotnie. Odwiedzali ją również "Przyjaciółki".

Do mogiły odprowadziło ją Stare Opoczno wraz z Ochotniczą Strażą Pożarną. I dla mnie to ziemskie rozstanie się z "Felunią" było trudne i ciężkie. Ilekroć jestem na terenie cmentarza św. Marii Magdaleny, to zawsze zatrzymuję się przy jej ostatniej przystani ziemskiej, aby w szczególny sposób polecać miłosiedziowi Bożemu Jej duszę i Jej bliskich. Będąc przy grobie doznaję wrażenia, iż słyszę jeszcze Jej śpiew na chórze w Farze św. Bartłom

ja. O Boże, pełen miłosierdzia przyjmij "Felunię" do swojej chwały!

Opracował: por. lot. Włodzimierz "Koper" Koperkiewicz dnia 24.09.2003 r.

OPIEKUN MIEJSC PAMIĘCI NARODOWEJ

Włodzimierz Koper / Koperkiewicz
por. lot. Włodzimierz "Koper" Koperkiewicz

JANAS Felice Janina

